

Înființarea Consiliului pentru Standarde Internaționale de Sustenabilitate, un pas înainte în definirea indicilor ESG

Fundația pentru standarde internaționale de raportare financiară (Fundația IFRS) a anunțat oficial înființarea Consiliului pentru Standarde Internaționale de Sustenabilitate (ISSB), cu ocazia Conferinței ONU privind schimbările climatice (COP26), care a avut loc în 2021 la Glasgow. Acest eveniment marchează una dintre cele mai importante evoluții din ultimele decenii în domeniul contabilității și raportării financiare. Misiunea ISSB va fi să acționeze rapid în stabilirea unui set cuprinzător de standarde de sustenabilitate, să recunoască caracterul dinamic al materialității și necesitatea adaptării locale a unor standarde suplimentare.

Având în vedere că, în prezent, există aproximativ 600 de standarde de raportare de mediu, socială și de guvernanță corporativă (ESG), ISSB intenționează să confere standardelor de raportare ESG un caracter de coerență și comparabilitate, prin elaborarea cerințelor de baza, de la nivel global, pentru standardele de raportare privind sustenabilitatea.

Noul consiliu va funcționa în paralel cu Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (IASB) al Fundației IFRS, organismul care stabilește standardele de contabilitate obligatorii pentru majoritatea companiilor listate din peste 140 de jurisdicții.

În acest moment, două standarde prototip pentru raportare ofera ISSB un bun punct de plecare:

Standardul prototip pentru raportările legate de clima, construit pe baza recomandărilor Grupului operativ pentru publicarea informațiilor financiare referitoare la clima (TCFD), ar impune organizațiilor să furnizeze informații care să permită utilizatorilor evaluarea riscurilor și oportunităților asociate cu clima în raport cu guvernanța, strategia și managementul riscurilor unei companii, precum și să prezinte indicatori și ținte legate de riscurile și oportunitățile asociate cu clima, care să asigure coerența și comparabilitate la nivelul tuturor piețelor.

Standardul prototip privind cerințele generale ofera orientări pentru raportarea altor aspecte ESG importante care afectează valoarea companiei.

Potrivit unui studiu recent efectuat în rândul administratorilor de active de către Fondul Monetar Internațional (FMI), lipsa datelor referitoare la clima, în special a celor cu caracter prospectiv, este considerată cea mai presantă problemă care trebuie soluționată pentru a facilita investițiile asociate cu

tranziția către o economie verde. În acest context, FMI face apel la factorii de decizie politică să „consolideze urgent arhitectura informațiilor legate de clima, atât în cazul companiilor, cât și al fondurilor de investiții”, pentru a armoniza fluxurile investițiilor cu obiectivele climatice. ISSB are potențialul de a deveni un pilon cheie al acestei arhitecturi și în furnizarea de informații ESG relevante și utile în luarea deciziilor.

În condițiile în care procesul de standardizare globală în domeniul sustenabilității se pune în mișcare, este esențial să fie pastrate pe agenda publică trei aspecte:

1. Standarde specifice de guvernanță corporativă și socială

Într-o primă etapă, standardul prototip privind cerințele generale va oferi companiilor, pentru o perioadă interimară, îndrumări legate de publicarea informațiilor referitoare la alte aspecte ESG. Însă, pe termen mediu, același grad de stringență este necesar și în cazul unei serii mai largi de aspecte legate de sustenabilitate, printre care cele asociate cu lucrătorii și cu drepturile omului. Necesitatea de a acționa în privința acestor aspecte a devenit dureros de clară în contextul pandemiei, iar cercetările Conferinței Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD) au ilustrat modul în care pandemia a anulat ani de progrese către atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă.

În același timp, în întreaga lume au apărut obligații de raportare a factorilor sociali și de guvernanță. Printre acestea se numără Directiva privind raportarea de către întreprinderi de informații privind sustenabilitatea (CSRD), care va impune companiilor din UE (și unor companii care nu își au sediul în UE) să facă rapoartări privind drepturile omului, printre alte informații referitoare la forța de muncă.

În SUA, Comisia pentru burse și valori mobiliare (SEC) a aprobat recent noi reguli de listare legate de rapoartări și diversitatea consiliilor de administrație în cazul companiilor listate pe piața NASDAQ și elaborează un set de reguli de raportare obligatorii privind capitalul uman, care ar putea cuprinde o serie de indicatori, printre care fluctuația de personal, abilitați și perfecționare, remunerare, avantaje, date demografice, inclusiv diversitatea forței de muncă, și sănătate și siguranță.

În India, cele mai mari 1.000 de companii listate vor avea în curând obligația de a depune un raport privind sustenabilitatea și responsabilitatea activității, care va conține informații referitoare la o gamă largă de factori ESG, printre care prestațiile de asigurări sociale și salariile medii, diversitatea de gen și consumul de resurse.

Deși această evoluție oglindește dorința actorilor interesați de a avea mai multe informații privind riscurile ESG, ea crește în același timp riscul de fragmentare și necesitatea unui grad mai mare de coerență și comparabilitate.

2. Distincția dintre abordarea bazată pe valoarea întreprinderii și cea bazată pe valoarea socială se va estompa în timp

ISSB a anunțat că va elabora standarde de raportare privind sustenabilitatea care să vizeze impactul companiilor asupra aspectelor legate de sustenabilitate care sunt relevante în estimarea valorii întreprinderii (așa cum este aceasta stabilită de actorii de pe piață) și în luarea deciziilor de

investiții. Această abordare este strâns corelată cu statutul Fundației IFRS și cu interpretarea „tradițională” a conceptului de materialitate.

Conceptul de materialitate a stat la baza diferitelor abordari privind raportarea ESG. În timp ce multe jurisdicții au adoptat o abordare bazata pe valoarea întreprinderii, altele, dintre care cea mai notabila este Uniunea Europeana, au preferat o abordare mai larga, bazata pe valoarea sociala (incluzând impactul pe care companiile îl au asupra oamenilor și mediului). Cu toate acestea, aspectul adeseori pierdut din vedere în dezbaterile legate de materialitate este ca exista o distincție dinamica între abordarea bazata pe valoarea întreprinderii și cea bazata pe valoarea sociala, care va evolua inevitabil în timp, estompându-se pe masura ce devin mai clare legaturile dintre factorii externi și efectele directe sau indirecte asupra fluxurilor viitoare de numerar.

Investitorii conștientizeaza faptul ca, pe masura ce valorile sociale și cele financiare converg, efectul unei organizații asupra mediului sau (și viceversa) ar putea sa nu aiba consecințe directe asupra fluxului de numerar în prezent, dar sa afecteze semnificativ valoarea și viabilitatea entității pe termen lung. Va fi tot mai dificila realizarea unei distincții între ceea ce este relevant exclusiv pentru investitori și ceea ce este relevant exclusiv pentru alți factori de decizie. În contextul în care standardele încep sa prinda contur, companiile ar trebui sa monitorizeze evoluțiile aflate în derulare atât la nivelul ISSB, cât și la nivelul jurisdicției lor.

3. Echilibrul dintre cerințele de baza, globale, și necesitatea adaptarii la nivel local

Dupa recentul summit de la Roma, liderii G20 au salutat demersurile Fundației IFRS de a elabora cerințele de baza, globale, pentru standardele de raportare privind sustenabilitatea. În același timp, multe state membre ale G20 au luat masuri de punere în aplicare a obligațiilor de raportare privind sustenabilitatea, unele dintre acestea urmând sa se alinieze cu procesul ISSB, iar altele fiind specifice jurisdicției respective.

În Uniunea Europeana, o jurisdicție care și-a exprimat angajamentul de a susține și a contribui la eforturile globale din acest domeniu, inclusiv demersurile Fundației IFRS, decidenții politici considera raportarea un mecanism pentru modificarea comportamentelor. Directiva CSRD este un element cheie al Pactului Ecologic European, iar seria de inițiative de politici ale Comisiei Europene sunt menite sa faca Europa neutra din punct de vedere climatic pâna în 2050.

În concluzie, raportarea de sustenabilitate nu este doar despre transparența, ci și despre transformare. Lansarea ISSB reprezinta înca o dovada a necesității unor standarde globale privind problemele de sustenabilitate, inclusiv cele legate de riscurile climatice. Totodata, constituie un pas major catre obținerea de informații relevante, utile pentru luarea deciziilor privind sustenabilitatea de catre actorii de pe piața, care sa fie comparabile între industrii și jurisdicții. Aceste demersuri vor avea un impact semnificativ asupra unei companii, atât din punct de vedere strategic, cât si operațional, aducând noi provocari și chiar mai multe oportunitați. Directorii companiilor și membrii comitetului de audit trebuie sa acționeze acum, daca vor sa beneficieze pe deplin de pe urma acestei calatorii.